

Bc. Michaela Hrabětová

Kompozice v současné španělštině

Oponentský posudek diplomové práce

Bc. Michaela Hrabětová si za téma své práce zvolila problematiku složených slov ve španělštině. V jednotlivých kapitolách se nejprve zabývá teoretickými otázkami kompozice, následně se věnuje vlastnímu zkoumání založenému na korpusové analýze.

Teoretická část je poměrně rozsáhlá. Chtěla bych ocenit množství náročné sekundární literatury, s níž se autorka seznámila, způsob, jakým se snaží jednotlivé přístupy porovnávat, a v neposlední řadě i hezké, kultivované vyjadřování. Zvolené téma je skutečně složité, autorka se při jeho zkoumání navíc neomezila jen na španělské příručky, nýbrž důkladně si prostudovala i obtížné anglicky psané práce, které se týkají slovtvorby obecně. Ve svém výkladu se nedopouští nemístného zjednodušování, k němuž někdy při práci s takto náročnou bibliografií dochází.

Výhrady mám bohužel k formální stránce práce se sekundární literaturou, která je problematická. Autorka nikde neuvádí doslovné citace, pouze parafrázuje základní myšlenku. To samo o sobě pochopitelně problém není (ba naopak), při způsobu odkazování, který zvolila autorka, však není vůbec jasné, kde končí její samostatný komentář a začíná parafráze myšlenky někoho jiného. Odkazy na sekundární literaturu jsou uváděny jednou před parafrází (viz např. str. 15, pozn. pod čarou č. 5), podruhé až za ní (např. tamtéž, pozn. pod čarou č. 6), přičemž nikde není jasně ohraničen začátek nebo konec citátu. Není zřejmé, zda se odkaz na sekundární literaturu týká jen převzatých příkladů, celého odstavce, nebo celé podkapitoly. Tyto výhrady mám k celé řadě odkazů, namátkou se jedná o pozn. pod čarou č. 21, 25, 28, 31-36, 43, 47, 49...

Autorka také velmi nepřehledně kombinuje citace přímé s odkazy z druhé ruky. Např. bibliografické údaje uvedené v pozn. pod čarou č. 10-12 na str. 17 jsou pro mne naprosto nepochopitelné. Proč je v textu zmíněn Edwin Williams, citovaný Aronoffem a Štichaurem, zatímco v bibliografickém odkazu je uvedena Arquiola? Obdobný problém je u citace na str. 33 (pozn. pod čarou č. 39).

Na straně 33 nahoře pak autorka na moment upouští od uvádění odkazů pomocí poznámky pod čarou a užívá závorek s rokem vydání publikace. Místy pak odkaz na dílo a jeho rok vydání chybí zcela a je uvedeno jen jméno autora, viz také str. 33.

Tyto formální nedostatky práce se sekundární literaturou jsou politováníhodné zejména v kontextu množství děl, s nimiž se autorka seznámila. Nebýt těchto problémů, byla by teoretická část výborná, přehledná a dobře uspořádaná. Autorka zjevně materii skutečně porozuměla a pokusila o velmi vyčerpávající popis přístupů ke kompozitům. Problémy s citacemi však této části ublížily, neboť mimo jiné znemožnily poznat, které postřehy jsou autorčiny vlastní, což velmi znesnadňuje docenění jejího vlastního přínosu.

Praktická část práce je věnována korpusové analýze vybraných španělských kompozit. Mohla by autorka u obhajoby blíže rozvést, podle jakého klíče, byla konkrétní kompozita vybírána?

Tato kapitola má významný rozměr metodologický, neboť pro její zpracování byly využity hned tři jazykové korpusy (*CREA*, *CORPES XXI*, *Aranea*). Je možná škoda, že u posledního jmenovaného autorka více nerozvedla jeho specifika a neporovnala ho s korpusy vytvořenými RAE. Mohla by tyto informace doplnit během obhajoby?

Práce s korpusovými výsledky je zajímavá – autorka shrnuje data ze všech tří korpusů a snaží se je samostatně komentovat. Výsledné tabulky jsou přehledné, postrádám u nich však informaci o celkové frekvenci jednotlivých kompozit. Na řadě míst autorka konstatuje, že výskyt některého tvaru byl „velmi malý“, to je však poněkud vágní tvrzení vzhledem k tomu, že nikde není uvedeno žádné konkrétní číslo.

Přestože jako celek je práce po formální stránce připravena poměrně pečlivě (množství překlepů není nijak velké), v komentářích k analýzám se bohužel objevuje několik chyb, které jsou sice spíše formálního charakteru, ve výsledku však velmi komplikují porozumění textu. Na několika místech totiž autorka, zřejmě nedopatřením, neuvedla koncové *-s* u plurálu španělských příkladů, nebo ho naopak přidala i tam, kde být nemělo. Podobně občas zapoměla uvést spojovník mezi dvěma složkami kompozita (nebo je naopak uveden tam, kde být nemá). Toto se může jevit jako marginální překlep, způsobuje to však, že některé pasáže zcela postrádají smysl. Jako příklad mohu uvést např. komentář ke kompozitům *empresa líder* a *escuela taller* na str. 50, kde je doslova uvedeno: „Velmi výrazně převažuje podoba, kdy plurálový morfém přebírají obě složky – tedy forma *empresas líderes*. Na druhé pozici je obvyklá varianta tohoto typu kompozita, tedy s plurálovým morfémem u první složky – *empresas líderes*.“ „Kompozitum *escuela taller* se nevyskytuje vůbec ve variantě pravopisně jednotné. Ze dvou zbývajících variant převládá varianta s mezerou *escuela taller*, a to poměrně výrazně oproti druhé variantě *escuela taller*.“ Podobný problém je i u komentáře ke kompozitu *pez espada* na str. 54 („Kompozitum *pez-espada* se vyskytuje ve zkoumaných korpusech nejčastěji v tomto tvaru. Varianta se spojovníkem *pez-espada* se objevuje pouze jednou...“).

Formální nedostatky pronikly i do závěru práce, kde se mísí dvě velikosti písma. Ve španělském résumé pak nacházím drobné chyby (byť tyto nejsou nijak závažné).

Celkově musím na práci ocenit zejména autorčinu orientaci v sekundární literatuře (bez ohledu na způsob jejího formálního zpracování) i to, že se seznámila i s velmi náročnými anglicky psanými díly. Pozitivně hodnotím i poctivou práci s rozdílnými jazykovými korpusy a rozsáhlým jazykovým materiálem. Práci tedy doporučuji k obhajobě, vzhledem k výše zmíněným nedostatkům ji však předběžně hodnotím známkou *velmi dobře*.

V Praze dne 27. ledna 2016

PhDr. Dana Kratochvílová, Ph.D.